



ת"ד 12777/12/16 - מדינת ישראל נגד אופיר סבג

בית משפט השלום לתעבורה בירושלים

12 אוגוסט 2018

ת"ד 12777-12-16 מדינת ישראל נ' סבג

לפני כבוד השופט ארנון איתן
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

אופיר סבג

הנאשם

גזר דין

מבוא:

1. הנאשם הורשע במסגרת הסדר טעון הכולל תיקון כתב אישום בכך שביום 8.7.16 בשעה 05:45 או בסמוך לכך נהג ברכב מ.ר. 26-234-79 בכביש 38 בסמוך לצומת אשתאול מכיוון תל אביב לכיוון בית שמש. הכביש בו נהג הנאשם הינו כביש דו סטרי, נתיב לכל כיוון, קו מקווקו מפריד בין שני הכיוונים. באותה עת ממול כיוון נסיעת הנאשם נסע רכב פרטי מ.ר. 17-937-25 (להלן: "הרכב המעורב"). הנאשם נהג בחוסר זהירות בכך שסטה מנתיב נסיעתו שמאלה לנתיב הנגדי ופגע ברכב המעורב. כתוצאה מהתאונה נחבלו נהג הרכב המעורב וכן הנאשם חבלות של ממש וכלי הרכב ניזוקו.

בהתאם הורשע הנאשם בעבירות הבאות:

נהיגה בחוסר זהירות, עבירה בניגוד לסעיף 21(ג) לתקנות התעבורה תש"ל 1970 (להלן: "תקנות התעבורה").

סטייה מנתיב נסיעה, עבירה בניגוד לסעיף 40 א לתקנות התעבורה.

חבלה של ממש על פי סעיף 38 לפקודת התעבורה: לפי סעיף 38 (3) לפקודת תהעבורה (נ"ח) תשכ"א 1961.

התנהגות הגורמת נזק, עבירה בניגוד לתקנה 21(ב)(2) לתקנות התעבורה.

הרשעות קודמות ותסקיר שרות המבחן:

2. הנאשם מחזיק ברישיון נהיגה משנת 2010 ולחובתו 10 הרשעות קודמות כולן מסוג ברירות משפט.



בשנת 2015 הורשע הנאשם בעבירה שעניינה "נהיגה בחוסר זהירות" ונדון לקנס כספי בסך 500 ₪.

3. בעניינו של הנאשם הוגש תסקיר מטעם שרות המבחן. מפאת צנעת הפרט אביא מתוכנו אך בתמצית. הנאשם כבן 25 רווק, עובד בקו חלוקה ומתגורר בבית אמו בבית שמש. עד לתאונה עבד הנאשם כמתקין מטפי כיבוי אש.

הנאשם השלים 12 שנות לימוד וגויס לשרות צבאי אך שוחרר לאחר תקופה קצרה עקב חוסר התאמה. בעקבות החלטה זו שהתקבלה בעניינו, חווה הנאשם משבר אישי, דבר שהצריך טיפול רפואי. לאחר מכן השתלב הנאשם בעבודות שונות עד האירוע נשוא כתב האישום.

שרות המבחן מתאר את המשבר והקשיים עמם נאלץ הנאשם להתמודד מאז התאונה. טיפול רפואי מורכב אותו הוא עובר ופגיעה בדימויו העצמי כתוצאה מהנזק שנגרם לו.

התסקיר מציין, כי לנאשם קווים ילדתיים ונוקשים, הנובעים מהתנאים בהם גדל. בנסיבות אלו נזקק הנאשם לטיפול רגשי כבר מגיל צעיר. עוד הוסף, כי הנאשם מיוזמתו פנה לאחר התאונה, לקבלת טיפול בתחנה לבריאות הנפש במקום מגוריו להתמודדות עם הקשיים אותם חווה.

עמדת שרות המבחן גורסת כי הנאשם משתמש בהדחקה וריחוק כמנגנון התמודדות הבאים לידי ביטוי גם בהתייחסותו לעבירה. נוסף לכך הנאשם נעדר מערכות תמיכה משמעותיות.

באשר להתייחסותו לעבירה ציין הנאשם בפני שרות המבחן כי אינו זוכר את מה שקדם לה, אך הביע צער וחרטה על קורות התאונה. שרות המבחן מציין כי הנאשם מתקשה להתקשר לתאונה ותוצאותיה, והוא מביע עמדה קורבנית באשר להעמדתו לדין ולכך שיוטל עליו עונש, נוסף לפגיעה אותה חווה כעונש חמור עבורו. עוד הוסף, כי הנאשם הדגיש כי למד את הלקח ושינה באופן משמעותי את אופן נהיגתו.

בבחינת גורמי סיכון עומד שרות המבחן על נטייתו לקורבנות והשלכת האחריות על גורמים חיצוניים, טשטוש חומרתה של העבירה ומזעור אחריותו. נוסף לכך התקשה להביע אמפטיה לפגיעה הקשה במעורב הנוסף. שרות המבחן סבור כי הדבר נעוץ בטראומה רגשית ופיזית אותה חווה באירוע, זאת לצד מנגנוני הדחקה וצמצום הנובע מקושי להתמודד רגשית עם תוצאותיה של התאונה. שרות המבחן מוסיף כי הנאשם נמנע כיום מטיפול.

מנגד, פציעתו החמורה ועמדתו לפיה הפיק לקח משאירע לו, דבר המתבטא בזהירות בה נוקט כיום, זאת לצד קשייו הרגשיים כפי שתוארו ופנייה עצמאית שלו לקבלת עזרה, אלו הינם בבחינת גורמי סיכוי.

לנאשם הוצע לקבל טיפול הכולל שילוב בקבוצה במסגרת שרות המבחן או טיפול פרטי במרפאה לבריאות הנפש, אולם הוא שלל נזקקות טיפולית. בנסיבות אלו המלצתם לקחת בחשבון את מצבו הרגשי, התמודדותו בכוחות עצמו עם הטראומה הפיזית והרגשית שנגרמה לו מהתאונה, ובכך שטרם השלים לשקם את חייו והוא חווה קשיים יומיומיים סביב פציעתו הקשה.



טיעוני הצדדים:

4. ב"כ המאשימה הפנה לחומרת האירוע ובעיקר לתוצאתו הקשה לנאשם ולמעורב שנחבלו באופן קשה כמפורט באישום. עוד ציין, כי הרשעה בעבירה של גרימת חבלה של ממש בתאונת דרכים גוררת עונש מינימום של פסילת רישיון למשך 3 חודשים. בקביעת מתחם העונש ביקש לבחון את מידת הרשלנות של הנאשם בתאונה ועברו התעבורתי, וכן הפגיעה באינטרס הציבורי.

ב"כ המאשימה הפנה לעברו התעבורתי של הנאשם ולכך כי לחובתו 10 הרשעות קודמות. כמו כן הפנה לתסקיר שרות המבחן ולעובדה כי הנאשם התקשה לקחת אחריות בפניהם והביע עמדה קורבנית, השליך את האשם על גורמים חיצוניים והתקשה להביע אמפטיה למעורב שנפגע. ב"כ המאשימה הפנה לפסיקה בה הוטלו עונשי מאסר לריצוי בעבודות שרות זאת לצד פסילות ממושכות שהוטלו על נאשמים שהיו מעורבים בתאונות דרכים בהם נחבלו המעורבים חבלות של ממש. בנסיבות אלו ובשל הפגיעה החמורה בנאשם ובמעורב, עתר להטלת עונש מאסר שירוצה בעבודות שירות לתקופה שלא תפחת מחודשיים, מאסר על תנאי של 3 חודשים למשך 3 שנים, פסילה על תנאי לתקופה של 6 חודשים למשך 3 שנים, פסילה ארוכה וממושכת שלא תפחת משנתיים וקנס כספי.

5. ב"כ הנאשם הפנה לגילו הצעיר של הנאשם, ונסיבות חייו כפי שפורטו בתסקיר. כמו כן ביקש לקחת בחשבון את הודאתו ונטילת האחריות לאחר התיקון שנעשה בכתב האישום.

על פיו הסיבה לקושי של הנאשם ליטול אחריות בפני שרות המבחן, נעוץ באירוע עצמו, ובעבודה שהוא אינו זוכר דבר מהאירוע עצמו כתוצאה מהחבלה הקשה שנחבל. למרות זאת, כך לדבריו, ציין שרות המבחן כי הנאשם הביע צער על מעורבתו באירוע, למד את הלקח ושינה את דרך נהיגתו. נוסף לכך הפנה בא כוחו לחבלות הקשות של הנאשם כמפורט באישום ולשיקום הארוך שהוא נאלץ לעבור באופן יומיומי.

ההגנה הפנתה לפסיקה תומכת וביקשה לקבוע כי מתחם העונש נע על הציר שבין 3 חודשי פסילה לבין פסילה ארוכה של מספר חודשים. עוד הוסיפה, כי ניתן בנסיבות העניין ובהתאם לרמת הענישה הנוהגת להטיל מאסר על תנאי כעונש צופה פני עתיד אך לא מעבר לכך. בסיום דבריו שב הסנגור וציין כי הנאשם מביע צער וחרטה על האירוע ותוצאותיו.

דין:

6. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין גזירת העונש נעשית במסגרת שלושה שלבים: ראשית, קביעת מתחם העונש ההולם את נסיבות המקרה הספציפי. בשלב זה יש לבחון את מכלול השיקולים הנוגעים לנסיבות ביצוע העבירה.

בשלב השני על בית המשפט לבחון קיומם של חריגים המצדיקים סטייה מהמתחם שנקבע, בהתאם לסעיף 40 ג' לחוק העונשין ובענייננו קיומו של פוטנציאל שיקומי משמעותי. ואולם, אם בית המשפט לא



מצא לחרוג ממתחם העונש שקבע, יקבע בשלב השלישי מהו העונש ההולם לנאשם בתוך המתחם.

7. חומרת העבירות: העבירות בהן הורשע הנאשם הינן עבירות חמורות שתוצאתן קשה, ושאינן בניסיון של נהיגה בחוסר זהירות, סטייה מנתיב ופגיעה קשה ברכב שהגיע בנתיב הנגדי. כתוצאה מהתאונה נחבלו נהג הרכב המעורב והנאשם פגיעות קשות. נהג הרכב המעורב נחבל חבלת חזה אגן וגפה תחתונה שמאל ושברים. לנאשם שברים וקרעים בטחול, בכבד ובכלייה והוא אושפז בטיפול נמרץ לצורך השגחה וקיבל 5 מנות דם. בעניינינו הערך החברתי שנפגע הוא שלום הציבור, שלמות הגוף והנפש.

8. עיון בפסיקה מלמד כי במקרים בהן תוצאתה של תאונת הדרכים הינה חמורה, קרי נזק המותיר נכות קבועה, אשפוז או תהליך שיקומי ממושך הוטלו עונשי מאסר בפועל או במסגרת עבודות שרות וזאת לצד פסילה בפועל למשך מספר שנים. מנגד במקרים בהם נגרמו "חבלות של ממש" במדרג נמוך יותר של חבלה, נגזרו עונשי פסילה למשך מספר חודשים וזאת לצד מאסר צופה פני עתיד. (לדוגמאות ראו: ת"ד 188-11-14 מדינת ישראל נגד אסעד והפסיקה המובאת בו (מיום 5.3.15). עפ"ת 21792-04-11 סוואחרה נגד מדינת ישראל (מיום 14.6.11), עפ"ת 34241-04-11 מדינת ישראל נגד דבש (מיום 20.9.11). ת"ד 6694-04-11 מדינת ישראל נגד קרש (מיום 19.3.12) ת"ד 292-05-10 מדינת ישראל נגד משה (מיום 17.1.13) ת"ד 8686-09-17 מדינת ישראל נגד יבגני בודנוב (מיום 9.7.18) עפ"ת 21792-04-11 סוואחרה נגד מדינת ישראל (מיום 14.6.11) רע"פ 8035/13 לאחר נגד מדינת ישראל (מיום 6.3.14) עפ"ת 7554-06-13 אורנשטיין נגד מדינת ישראל (מיום 1.7.13).

ניתוח הפסיקה מביא למסקנה כבר בשלב הזה, כי במקרה שבפנינו אין הצדקה להטיל על הנאשם עונש מאסר בפועל אף לא בעבודות שרות. בעניין זה ראיתי להעיר, כי בעניין עפ"ת 41868-02-13 אקלר נגד מדינת ישראל, אותו הציגה המאשימה לבית המשפט לביסוס המתחם לו עתרה, ציין ב"כ הנאשם בצדק כי במסגרת הליך הערעור בוטל רכיב המאסר כולו ועונש הפסילה הועמד על 18 חודשים, כך שבהיבט זה תואם פס"ד שנקבע בערעור את מתחם הענישה הנוהג.

סעיף 38(3) לפקודת התעבורה קובע עונש מינימום של 3 חודשים בתאונת דרכים בה נגרמו חבלות של ממש. לאור כל אלו, ותוך שהבאתי בחשבון את חומרת החבלות שנגרמו באירוע מצאתי לקבוע כי מתחם הענישה ההולם את העבירות בהן הורשע הנאשם, כולל פסילה בפועל לתקופה שבין 6 חודשים ל-18 חודשים זאת לצד פסילה מותנית, קנס, מאסר מותנה ופיצוי.

9. בעניינינו לא מתקיימים החריגים הקבועים בסעיף 40(ג) לחוק העונשין. לנאשם הוצע כאמור טיפול קבוצתי במסגרת שרות המבחן או טיפול פרטני במסגרת המרפאה לבריאות הנפש אך הוא שלל נזקקות טיפולית ובהתאם נעדר התסקיר המלצה בעניין. ככלל העונש נקבע בהתאם לעיקרון ה"הלימה", היינו מציאת היחס ההולם בין העונש לנסיבות ביצוע העבירה ומידת האשמה שבמעשי הנאשם.

הנאשם הינו בחור צעיר כבן 25 נעדר עבר פלילי. הנאשם מחזיק ברישיון משנת 2010 ולחובתו 10 הרשעות קודמות. רלבנטית בעניינינו ההרשעה מחודש דצמבר 2015 (חצי שנה קודם לאירוע שבפנינו), בגין עבירה דומה של נהיגה בחוסר זהירות נדון הנאשם לקנס כספי בסך 500 ₪. כפי שצינתי תוצאותיה



של התאונה שבפנינו אינן פשוטות כלל הן לנאשם והן למעורב הנוסף.

יתר על כן, התסקיר שהוגש בעניינו של הנאשם אינו מצביע על נטילת אחריות מלאה. הנאשם אומנם מביע צער וחרטה על קרות התאונה, אך מתקשה לקחת אחריות לתאונה ותוצאותיה, והוא כאמור מביע עמדה קורבנית. הנאשם משליך את האחריות על גורמים חיצוניים, מטשטש מחומרתן של העבירות וממזער מאחריותו. בנוסף מתקשה הנאשם להביע אמפטיה לפגיעה הקשה במעורב הנוסף. בנסיבות אלו ראיתי לסייג את הודאתו שניתנה בבית המשפט על אף עמדת שרות המבחן באשר לגורמים העומדים בבסיס עמדה זו.

10. בנסיבות שתוארו ובעיקר משום גילו הצעיר של הנאשם ומורכבות מצבו הרגשי והרפואי כפי שבאים לידי ביטוי בתסקיר שרות המבחן אני מטיל עליו את העונשים הבאים:

אני פוסל את הנאשם מלקבל או מלהחזיק ברישיון נהיגה לתקופה בת 11 חודשים. הרישיון יופקד במזכירות בית המשפט לא יאוחר מיום 14.10.18.

תשומת לב הנאשם כי העונש המקובל על נהיגה בפסילה הינו מאסר בפועל.

אני פוסל את הנאשם מלקבל או להחזיק ברישיון נהיגה לתקופה בת 6 חודשים וזאת על תנאי למשך שלוש שנים.

אני דן את הנאשם לתשלום קנס בסכום של 1500 ₪ ב-5 תשלומים החל מיום 14.10.18.

אני דן את הנאשם למאסר למשך 3 חודשים וזאת על תנאי למשך שלוש שנים שלא יעבור על העבירות בהן הורשע.

הנאשם יישא בפיצוי לנפגע בסך 1500 ₪ וזאת עד ליום 14.10.18. (ב"כ המאשימה תעביר בתוך 5 ימים למזכירות בית המשפט טופס פרטי נפגע, לצורך ביצוע ההפקדה).

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום.

ניתן היום, א' אלול תשע"ח, 12 אוגוסט 2018, במעמד הנוכחים